

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 30/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Mgr. K. M., súdneho exekútora, K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo 4. júla 2007, a takto

r o z h o d o l :

Ing. Mgr. K. M., súdneho exekútora, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola faxom 14. novembra 2007 a poštou 16. novembra 2007 doručená sťažnosť súdneho exekútora Ing. Mgr. K. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo 4. júla 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Dňa 12. 5. 2005 podala oprávnená S., pobočka K. podnet na zastavenie exekúcie.

Listom zo dňa 30. 6. 2005 podal sťažovateľ na Okresný súd Košice II návrh na zastavenie exekúcie.

Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. Er 2931/99, Ex 842/99 zo dňa 16. 1. 2007 exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi - sťažovateľovi trovy exekúcie vo výške 3.753,- Sk.

Dňa 30. 1. 2007 podal proti tomuto uzneseniu sťažovateľ odvolanie.

Dňa 20. 9. 2007 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo dňa 4. 7. 2007, ktorým potvrdil uznesenie súdu I. stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o trovách exekúcie a účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. (...)

K porušeniu práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach ako odvolacieho súdu potvrdilo rozhodnutie okresného súdu, ktorým tento nepriznal odmenu súdnemu exekútorovi v súlade s vyčíslením trov exekúcie.

Súd môže preskúmať vyčíslenie trov exekúcie a nepriznať exekútorovi trovy exekúcie účelne vynaložené.

V predmetnej veci však nie je spornou otázka, či úkony uvedené vo vyčíslení trov súdneho exekútora boli účelne vynaložené, ale v tom, či možno podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a/ za počet hodín účelne vynaložených na exekúciu považovať súčet všetkých účelne vynaložených hodín, bez ohľadu na skutočnosť, že exekučná činnosť bola vykonávaná v rôznych dňoch. Sťažovateľ je toho názoru, že súd je orgánom, ktorý je oprávnený vykladať a aplikovať zákon, ale toto jeho právo podlieha určitým obmedzeniam, spočívajúcim v tom, že výklad a aplikácia zákonov musí byť v súlade s ich

obsahom, zmyslom a cieľom. V predmetnej veci Krajský súd v Košiciach pokiaľ potvrdil rozhodnutie súdu I. stupňa, konal v rozpore s obsahom, zmyslom a účelom zákona č. 233/1995 Z. z., jeho ustanovenia § 196, Vyhlášky č. 288/1995 Z. z., jej ustanovenia § 14.

Rovnaký názor, teda, že sčítavanie časov jednotlivých úkonov pri priznávaní trov exekúcie exekútorovi je v rozpore s ustanoveniami Zákona 5. 233/1995 Z. z. a Vyhlášky č. 288/1995 Z. z. zaujal aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 2 M Cdo 16/2005. Aj Krajský súd v Košiciach vo svojom uznesení sp. zn. 5 CoE 74/2006-41 zo dňa 30. 3. 2007, ktorým zmenil uznesenie prvostupňového súdu, práve na odvolanie exekútora, namietajúce okrem iného nesprávny postup súdu I. stupňa pri sčítavaní časov vynaložených potrebných na jednotlivé úkony exekučnej činnosti uviedol:

„Z citovaného § 14 ods. 2 prvá vety vyhlášky možno jeho jazykovým (gramatickým) výkladom vyvodiť, že odmena patrí exekútorovi aj vtedy, ak úkon exekučnej činnosti netrval celú hodinu, že odmena m určuje za jednotlivé úkony a preto sčítame času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu je v rozpore s týmto ustanovením.“ (...)

Ako vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M-Cdo 16/2005 zo dňa 28. 4. 2006:

„Podľa dovolacieho súdu, z ostatne citovanej právnej normy možno jej jazykovým (gramatickým) výkladom vyvodiť iba to, že základná hodinová sadzba odmeny exekútora je 200 Sk za každú, hoci aj začatú hodinu úkonu exekučnej činnosti. Táto odmena patrí exekútorovi aj vtedy, ak úkon exekučnej činnosti netrval celú hodinu. Odmena súdneho exekútora sa určuje za jednotlivé úkony; sčítanie času trvania jednotlivých úkonov exekučnej činnosti nepresahujúcich jednu hodinu, je v rozpore s citovanými právnymi normami.“

Rozhodnutie odvolacieho súdu, teda Krajského súdu v Košiciach je teda zjavne arbitrárne, účinok jeho interpretácie a aplikácie právnych predpisov je nezlučiteľný so základnými právami zaručenými sťažovateľovi Ústavou SR. (...)»

Na základe uvedeného sťažovateľ v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa

- na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy,

- na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru, bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo dňa 4. 7. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo dňa 4. 7. 2007 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. To znamená, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, resp. ľudským právom a základnou slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, II. ÚS 27/07).

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo 4. júla 2007, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách exekúcie a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Z predloženého rovnopisu uznesenia Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Er 2931/99 zo 16. januára 2007 bolo zistené, že okresný súd rozhodol o podaní oprávneného, ktorým požiadal o zastavenie exekúcie podľa Exekučného poriadku, tak, že exekúciu zastavil, pričom priznal sťažovateľovi náhradu trov konania iba v sume 3 753 Sk, a nie v sume 4 755 Sk, ktorú požadoval sťažovateľ. Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

Podľa § 203 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však uváži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie.

Výklad zákonného ustanovenia, ktoré vo svojej hypotéze upravuje predpoklady na vznik nároku na náhradu trov konania od oprávneného, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu. Podľa § 203 Exekučného poriadku ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Okresný súd uplatnenú náhradu trov exekúcie sťažovateľovi priznal, ale v inej výške ako požadoval sťažovateľ.

Krajský súd, ktorý rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu, ohľadom výroku o náhrade trov exekúcie vo svojom uznesení sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo 4. júla 2007 uviedol:

„Súd nepriznal súdnemu exekútorovi ním vyčíslenú odmenu podľa počtu hodín účelne vynaložených na exekúciu vo výške 2.200,- Sk, ale len 1.400,- Sk, pretože podľa ním vyhotovenej a predloženej časovej špecifikácie jednotlivých úkonov exekučnej činnosti vynaložil účelne na exekúciu celkom 400 minút, teda patrí mu podľa § 14 ods. 1 písm. a) ods. 2 vyhl. 288/1995 Z. z. odmena celkom 7 x 200,- Sk a nie viac. Súd nepriznal exekútorovi ani ním vyčíslené DPH, keďže toto DPH vypočítal iba zo sumy priznanej a nie zo sumy ako ju vypočítal súdny exekútor. Taktiež súd nepriznal exekútorovi náhradu za bežný režijný kancelársky materiál vo výške 50,- Sk, pretože náhrada za všetky náklady na administratívne práce je zahrnutá v odmene súdneho exekútora.

Proti tomuto uzneseniu sa včas odvolal súdny exekútor Ing. Mgr. K. M. Zotrval na svojom vyčíslení trov exekúcie. Mal za to, že v priebehu exekúcie bolo účelne vynaložených 11 začatých hodín a preto nie je jasné na základe akého právneho podkladu súd priznal exekútorovi odmenu len za 7 začatých hodín exekučnej činnosti. Má za to, že súd pochybil ak spočítal časy úkonov, ktoré boli vykonané v rôzne dni čo možno vyvodiť z postupu súdu. Tvrdí, že tieto úkony sú nespochybniteľné a boli vykonané v rôzne dni a preto súd nemohol rozhodnúť inak ako tak, že ide o 11 začatých hodín. Uviedol, že súd nemá oprávnenie krátiť odmenu vyčíslenú súdnym exekútorom. Nesúhlasil ani so záverom súdu prvého stupňa, že mu nepatrí náhrada za poštovné a kancelársky materiál, keďže má za to, že tieto náklady v jeho odmene nie sú zahrnuté.

Správne výstižné a presvedčivé sú aj dôvody tohto uznesenia, na ktoré v celom rozsahu poukazujú aj odvolací súd.

Odvolaací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že súd je oprávnený preskúmať výšku odmeny exekútora tak ako to vykonal súd prvého stupňa a stotožňuje sa aj so záverom súdu prvého stupňa, že exekútorovi patri odmena len za účelne vynaložený čas na jednotlivé úkony a preto správne súd prvého stupňa postupoval, keď jednotlivé hodiny pri vykonávaní exekučnej činnosti spočítal.

Správny je záver súdu prvého stupňa aj pokiaľ ide o náhradu DPH, ako aj ohľadom nepriznania hotových výdavkov za poštovné a kancelársky materiál, keďže zo žiadneho predpisu nevyplýva, že by súdny exekútor mal právo aj na tieto náklady.

Z týchto dôvodov krajský súd podľa ust. § 219 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. (...)

Ústavný súd konštatuje, že interpretácia a aplikácia § 203 Exekučného poriadku a súvisiacej vyhlášky okresným súdom a krajským súdom nie je zásadne v rozpore s účelom a cieľom tohto ustanovenia, ktoré vo svojom texte nesporne obsahuje aj zákonnú možnosť náhradu trov zastavenej exekúcie nepriznať, resp. priznať i v inej výške, ako to uplatnil sťažovateľ. Vyplýva to z toho, že citované ustanovenie obsahuje možnosť voľnej úvahy opierajúcej sa o vyhodnotenie postupu oprávneného a využíva rozsah na voľnú úvahu, a nie je nelogické alebo prekračujúce hypotézu § 203 Exekučného poriadku, aj keď všeobecné súdy (aj najvyšší súd) nemajú k veci jednotný výklad. Nie je však úlohou ústavného súdu zjednocovať výklad a stanoviská všeobecných súdov k uplatňovaniu citovaných právnych predpisov, je to predovšetkým povinnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k uvedenému (namietanému) porušeniu práv sťažovateľa ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje primerane platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03, I. ÚS 130/06, I. ÚS 371/06).

Ústavný súd zdôrazňuje, že do pôsobnosti všeobecného súdu z dôvodov tvrdených sťažovateľom môže zasiahnuť len vtedy, ak by jeho rozhodovanie (a jemu predchádzajúci postup) bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by malo za následok porušenie označených

práv sťažovateľa, ktoré nebolo napravené ani v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov (napr. I. ÚS 24/00, I. ÚS 15/01, III. ÚS 53/02).

Navyše ústavný súd konštatuje, že samotná skutočnosť, že v konečnom dôsledku môže nastať stav, keď nebudú uspokojené všetky nároky exekútora pri výkone exekúcie, nemusí viesť k protiústavným dôsledkom. Toto riziko, ktoré exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jeho v podstate monopolným postavením pri výkone exekúcie. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Van der Musselle proti Belgicku, rozsudok z 23. november 1983, séria A č. 70), v ktorom bolo zdôraznené, že riziko s výkonom určitej profesie (v citovanom prípade advokáta), kam spadá aj riziko neuhradenia odmeny za odvedenú prácu, je na druhej strane vyvážené výhodami súvisiacimi s výkonom tejto profesie.

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa uznesením krajského súdu sp. zn. 3 CoE 53/2007 zo 4. júla 2007, takéto porušenie ústavný súd nezistil. Uznesenie krajského súdu je riadne a náležite odôvodnené. Ústavný súd nezistil skutočnosti, z ktorých by boli vyvedené závery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné, resp. neudržateľné, ktoré by súčasne mali za následok porušenie označených práv sťažovateľa. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s uznesením krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu. Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2008

